מערכות מכטרוניות

בקרה לא ליניארית של רחפנים

מאת: שי ארוגטי

רוב התמונות במצגת זו נלקחו מהספר:

"Autonomous Flying Robots, Unmanned Aerial Vehicles and Micro Aerial Vehicles", Kenzo Nonami, Farid Kendoul, Satoshi Suzuki, Wei Wang, Daisuke Nakazawa

מודל דינמי

משוואות גוף קשיח במרחב, עם מסה $m\in\mathbb{R}$ ומטריצת אינרציה $J\in\mathbb{R}^{3 imes 3}$ נתונות באופן הבא, Newton–Euler equations

$$m\dot{V} + \Omega \times mV = F$$

$$J\dot{\Omega} + \Omega \times J\Omega = \Gamma^{b}$$
(8.1)

 $V=\left(u,v,w
ight)$ ומצב הגוף מתואר ע"י ר $F\in\mathbb{R}^3$ והמומנט ווקטור הכוח $F\in\mathbb{R}^3$ והמומנט ווקטור מהירויות קוויות ווער וויקטור חיים חיים ווקטור מהירות אוויתית $\Omega=\left(p,q,r
ight)$

כל הווקטורים במשוואה מיוצגים במערכת הגוף

הווקטור F כולל בתוכו את הכוחות החיצוניים הפועלים על הגוף ואת כוח הגרביטציה

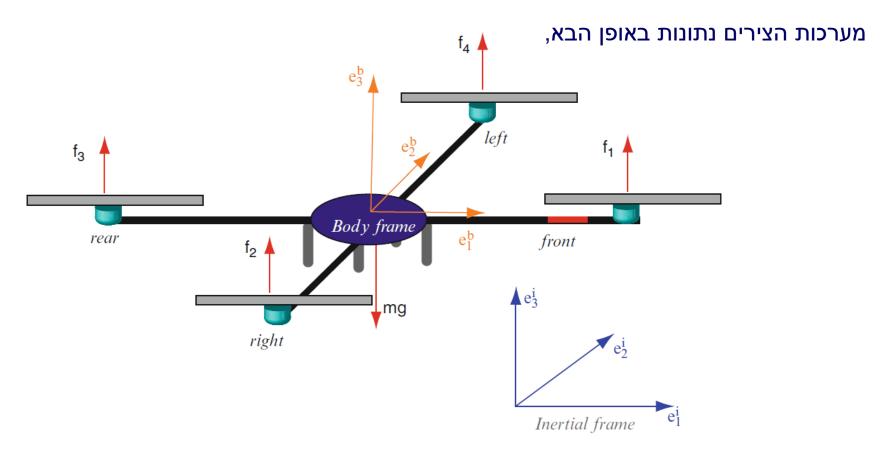

Fig. 8.2 Rigid body dynamics and the associated frames

$$R = R_{\psi}R_{\theta}R_{\phi} = \begin{bmatrix} c\theta \cdot c\psi & s\phi \cdot s\theta \cdot c\psi - c\phi \cdot c\psi & c\phi \cdot s\theta \cdot c\psi + s\phi \cdot c\psi \\ c\theta \cdot s\psi & s\phi \cdot s\theta \cdot c\psi + c\phi \cdot c\psi & c\phi \cdot s\theta \cdot s\psi - s\phi \cdot c\psi \\ -s\theta & s\phi \cdot c\theta & c\phi \cdot c\theta \end{bmatrix}$$
(8.2)

. מטריצת הסיבוב ממערכת הגוף אל המערכת האינירציאלית $R \in SO3$

$$R = \begin{bmatrix} c\theta \cdot c\psi & s\phi \cdot s\theta \cdot c\psi - c\phi \cdot c\psi & c\phi \cdot s\theta \cdot c\psi + s\phi \cdot c\psi \\ c\theta \cdot s\psi & s\phi \cdot s\theta \cdot c\psi + c\phi \cdot c\psi & c\phi \cdot s\theta \cdot s\psi - s\phi \cdot c\psi \\ -s\theta & s\phi \cdot c\theta & c\phi \cdot c\theta \end{bmatrix}$$

 $\cos(\cdot)$ ו- $\sin(\cdot)$ ו- $\sin(\cdot)$ הקיצורים s ו- c מייצגים את הפעולות הטריגונומטריות

. בולל את שלושת זוויות אוילר $\eta = (\phi, \theta, \psi)$ הווקטור

ע"י שימוש במטריצת הסיבוב R (והפרדה של גרביטציה משאר הכוחות) ניתן לרשום עבור התנועה הקווית,

$$\dot{\xi} = v$$

$$m\dot{v} = RF^b - mge_3^i$$
 (8.3)

 F^b - מיצג מיקום, $y=(\dot x,\,\dot y,\dot z)$ מהירות (במערכת האינירציאלית) ו- $\xi=(x,\,y,\,z)$ הכוח השקול הפועל על הגוף (במערכת הגוף) מלבד גרביטציה.

את הקשר בין ווקטור המהירות הזוויתית Ω (ביחס למערכת הגוף) ובין ווקטור הנגזרות של זוויות אוילר, $\dot{\eta}$, ניתן לכתוב כך,

$$\dot{\eta} = \Phi(\eta)\Omega \qquad (8.4)$$

, נתונה ע"י, Euler matrix) $\Phi(\eta)$, נתונה ע"י,

$$\Phi(\eta) = \begin{bmatrix}
1 & \sin\phi \cdot \tan\theta & \cos\phi \cdot \tan\theta \\
0 & \cos\phi & -\sin\theta \\
0 & \sin\phi \cdot \sec\theta & \cos\phi \cdot \sec\theta
\end{bmatrix}$$
(8.5)

 $\Psi = \Phi^{-1} \left(\eta
ight)$ מטריצה זו הינה סינגולרית כאשר, $\theta = \pm \pi/2$ והמטריצה ההופכית שלה (כאשר לא נמצאים במצב סינגולרי) היא,

$$\Psi(\eta) = \begin{bmatrix}
1 & 0 & -\sin\theta \\
0 & \cos\phi & \cos\theta \cdot \sin\phi \\
0 & -\sin\phi & \cos\theta \cdot \cos\phi
\end{bmatrix}$$
(8.6)

ע"י ידי נגזרת של הביטוי $\dot{\eta} = \Phi(\eta)\Omega$ ניתן לקבל,

$$\ddot{\eta} = \dot{\Phi}\Omega + \Phi\dot{\Omega} = \dot{\Phi}\Psi\dot{\eta} - \Phi J^{-1}sk(\Omega)J\Omega + \Phi J^{-1}\Gamma^{b}$$

skew-symmetric כאשר הסימן sk מיצג אופרטור מ- R^3 ל- R^3 ל- R^3 כך שsk היא מטריצה sk מיצג אופרטור מ-sk(x) עבור sk(x) עבור sk(x) עבור sk(x) עבור sk(x)

.($\dot{\Psi}=\Psi\dot{\Phi}\Psi$ בפיתוח הביטוי האחרון השתמשנו גם בקשר (בפיתוח ביטוי)

 $M\left(\eta\right) = \Psi\left(\eta\right)^T J\Psi\left(\eta\right)$ ע"י הכפלת שני הצדדים של המשוואה האחרונה בביטוי שני הצדדים של המשוואה מקבלים,

$$M(\eta)\ddot{\eta} + C(\eta,\dot{\eta})\dot{\eta} = \Psi(\eta)\Gamma^b \qquad (8.7)$$

0.6 אינרציה אינרציה והיא כאמור מוגדרת היטב כל עוד $M\left(\eta
ight)$ כאשר

,הביטוי $Cig(\eta,\dot\etaig)$ כולל כוחות קוריאוליס ומוגדר ע"י

$$C(\eta, \dot{\eta}) = -\Psi(\eta)J\Psi(\dot{\eta}) + \Psi(\eta)sk(\Psi(\eta)\dot{\eta})J\Psi(\eta)$$

ומכאן, המודל הלא ליניארי המתקבל הוא,

$$m\ddot{\xi} = RF^b - mge_3^i$$

$$M(\eta)\ddot{\eta} + C(\eta, \dot{\eta})\dot{\eta} = \Psi(\eta)\Gamma^b$$
(8.8)

(ווקטור כוחות גוף) F^b -כאשר הכניסות למודל הם Γ^b (ווקטור מומנטים במערכת הגוף) ו

עבור רחפן ניתן לקבל (ע"י הפעלת ארבעה מנועים באופן בלתי תלוי) כוח ניצב לגוף ושלושה מומנטים, המיוצגים ע"י הווקטורים,

$$\tau = \left(\tau_{\phi}, \tau_{\theta}, \tau_{\psi}\right)^{T} \qquad F^{b} = \left(0, 0, u\right)^{T}$$

למעשה מדובר בארבע כניסות בלתי תלויות, תלויות, בלתי תלויות מכוחות מכוחות הדחף למעשה מדובר בארבע כניסות בלתי ה והמומנטים המפעילים המדחפים. כוח הדחף השקול $\,u\,$

$$u = \sum_{i=1}^{4} f_i \tag{8.9}$$

$$au_{\phi} = l \left(f_2 - f_4 \right)$$
 ושלושת המומנטים הפועלים על הגוף הם, (8.10)

$$au_{ heta} = l \left(f_3 - f_1
ight)$$
 (8.11) כאשר l מייצג מרחק ביחס לצירים (8.11)

$$au_{ heta} = l \left(f_3 - f_1
ight)$$
 (8.11) (8.11) (2.14) $au_{\psi} = Q_1 + Q_3 - Q_2 - Q_4$ (8.12)

כאשר נהוג להניח כי כוחות הדחף f_i והמומנטים Q_i יחסיים לריבוע מהירות הסיבוב של המדחפים לכן מתקיים,

$$\begin{bmatrix} u \\ \tau_{\phi} \\ \tau_{\theta} \\ \tau_{\psi} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \rho & \rho & \rho & \rho \\ 0 & -l\rho & 0 & l\rho \\ -l\rho & 0 & l\rho & 0 \\ k & -k & k & -k \end{bmatrix} \begin{bmatrix} w_1^2 \\ w_2^2 \\ w_3^2 \\ w_4^2 \end{bmatrix}$$
(8.13)

הגדלים בתוך המטריצה הינם קבועים חיוביים וניתן להראות שהמטריצה תמיד הפיכה.

כאשר לוקחים בחשבון את הכוחות והמומנטים אותם ניתן להפעיל, המודל לצורך תכנון בקרה הוא,

$$m\ddot{\xi} = uR e_3^i - mg e_3^i$$

$$M(\eta)\ddot{\eta} + C(\eta, \dot{\eta})\dot{\eta} = \Psi(\eta)^T \tau$$
(8.14)

הכולל שלוש משוואות עבור התנועה הקווית ושלוש משואות עבור התנועה הזוויתית

 $heta
eq k\pi/2$ כאשר (fully actuated) החלק המתאר את התנועה הזוויתית הוא מבוקר באופן מלא ולכן ניתן לבצע עבורו ליניאריזצית משוב ע"י הגדרת או הבקרה,

$$\tau = J\Psi(\eta)\tilde{\tau} + \Psi^{-1}C(\eta,\dot{\eta})\dot{\eta} \qquad (8.15)$$

וע"י שימוש במטריצת הסיבוב $\,R\,$ יתקבל המודל,

$$\ddot{x} = \frac{1}{m}u(\cos\phi\sin\theta\cos\psi + \sin\phi\sin\psi)$$

$$\ddot{y} = \frac{1}{m}u(\cos\phi\sin\theta\sin\psi - \sin\phi\cos\psi) , \quad \ddot{\theta} = \tilde{\tau}_{\theta}$$

$$\ddot{z} = \frac{1}{m}u\cos\theta\cos\phi - g$$

$$(8.16)$$

החלק של המצב הזוויתי ניתן לבקרה יחסית בקלות (לדוגמא ע"י בקר PID), אבל זה ישאיר אות בקרה יחיד עבור (μ) עבור שלוש המשוואות של התנועה הקווית.

אחת הדרכים המקובלות להתמודד עם בעיה זו היא שימוש בעקרות של בקרת Backstepping.

כלומר, מגדירים אות בקרה ווירטואלי $\mu \in \mathbb{R}^3$ עבור שלוש המשוואות של המיקום (אשר אינן מבוקרות באופן ישיר אלא דרך המצב הזוויתי).

$$\mu = f\left(u, \phi_d, \theta_d, \psi_d\right) = \frac{1}{m} uR\left(\phi_d, \theta_d, \psi_d\right) e_3^i - ge_3^i \qquad (8.17)$$

. כאשר $f(\cdot): \mathbb{R}^3 o \mathbb{R}^3$ היא פונקציה רציפה והפיכה

באופן פיזי, אות הבקרה כאן $\mu=f\left(u,\phi_d,\theta_d,\psi_d
ight)$ הוא הכוח המרחבי הדרוש עבור התנועה באופן פיזי, אות הבקרה כאן $\left(\phi,\theta,\psi\right)$ וזוויות ההטיה של הגוף $\left(\phi,\theta,\psi\right)$).

. ψ_d -ו θ_d , ϕ_d י"י ומסומנות ע"י ומסומנות הכוח μ הן אוויות ההטיה הרצויות, ומסומנות ע"י של הכוח

את אות הבקרה הווירטואלי μ ניתן לכתוב גם כך (כאשר פרקנו את הכוח המרחבי לשלושה רכיבים לאורך הכיוונים הראשיים x-y-z של המערכת האינירציאלית),

$$\mu_{x} = \frac{1}{m} u \left(\cos \phi_{d} \sin \theta_{d} \cos \psi_{d} + \sin \phi_{d} \sin \psi_{d} \right)$$

$$\mu_{y} = \frac{1}{m} u \left(\cos \phi_{d} \sin \theta_{d} \sin \psi_{d} - \sin \phi_{d} \cos \psi_{d} \right)$$

$$\mu_{z} = \frac{1}{m} u \cos \theta_{d} \cos \phi_{d} - g$$
(8.18)

מתוך שלושת המשוואות האחרונות, ניתן לחלץ את כוח הדחף השקול הרצוי ואת זוויות $(u,\phi_d,\theta_d)=f^{-1}ig(\mu_x,\mu_y,\mu_zig)$, העלרוד והגלגול, כאשר מתקבל,

$$u = m\sqrt{\mu_x^2 + \mu_y^2 + (\mu_z + g)^2}$$

$$\phi_d = \sin^{-1}\left(m\frac{\mu_x \sin\psi_d - \mu_y \cos\psi_d}{u}\right) \qquad (8.19)$$

$$\theta_d = \tan^{-1}\left(\frac{\mu_x \cos\psi_d - \mu_y \sin\psi_d}{\mu_z + g}\right)$$

הזוויות $(\phi_d, \theta_d, \psi_d)$ אינן אותות בקרה אלה תוצאה של המומנטים הפועלים על הגוף, לכן $e = \left(e_\eta, e_\dot{\eta}\right)^T \in R^6$ נתייחס אליהן כאל אותות ייחוס של המצב הזוויתי ונגדיר את השגיאות כאשר,

$$e_{\eta} = \eta - \eta_d$$
  $e_{\dot{\eta}} = \dot{\eta} - \dot{\eta}_d$

 $(\phi_d + e_\phi, heta_d + e_\theta, \psi_d + e_\psi)$ אם במודל הדינאמי נציב במקום הזוויות (ϕ, θ, ψ) את ביטוי ונשתמש בזהויות טריגונומטריות כגון,

$$\sin(a+b) = \sin(a) + \sin(b/2)\cos(a+b/2)$$

$$\sin(a+b) = \cos(a) - \sin(b/2)\sin(a+b/2)$$
(8.20)

נקבל עבור משוואות התנועה הקווית,

$$\ddot{x} = \frac{1}{m} u \Big[\Big(\cos \phi_d \sin \theta_d \cos \psi_d + \sin \phi_d \sin \psi_d \Big) + h_x \Big(\phi, \theta, \psi, \mathbf{e}_{\phi}, \mathbf{e}_{\theta}, \mathbf{e}_{\psi} \Big) \Big]$$

$$\ddot{y} = \frac{1}{m} u \Big[\Big(\cos \phi_d \sin \theta_d \sin \psi_d - \sin \phi_d \cos \psi_d \Big) + h_y \Big(\phi, \theta, \psi, \mathbf{e}_{\phi}, \mathbf{e}_{\theta}, \mathbf{e}_{\psi} \Big) \Big]$$

$$\ddot{z} = \frac{1}{m} u \Big[\cos \theta_d \cos \phi_d + h_z \Big(\phi_d, \theta_d, e_{\phi}, e_{\theta} \Big) \Big] - g$$
(8.21)

כאשר את המשוואות האחרונות ניתן לכתוב גם בקיצור ע"י,

$$\ddot{x} = \mu_x + \frac{1}{m} u h_x (\cdot)$$

$$\ddot{y} = \mu_y + \frac{1}{m} u h_y (\cdot)$$

$$\ddot{z} = \mu_z + \frac{1}{m} u h_z (\cdot)$$

,כאשר

$$h_{x} = -\left[\sin\left(e_{\theta}/2\right)\cos\left(\theta_{d} + e_{\theta}/2\right)\right]$$

$$h_{y} = \left[h_{1}(\cdot)h_{2}(\cdot) + \sin\phi_{d}h_{2}(\cdot) + \cos\theta_{d}h_{1}(\cdot)\right]$$

$$h_{z} = \left[h_{z}(\cdot)h_{z}(\cdot) + \cos\phi_{d}h_{z}(\cdot) + \cos\theta_{d}h_{z}(\cdot)\right]$$

$$h_{z} = \left[h_{z}(\cdot)h_{z}(\cdot) + \cos\phi_{d}h_{z}(\cdot) + \cos\theta_{d}h_{z}(\cdot)\right]$$

$$h_{z} = -\sin\left(e_{\phi}/2\right)\sin\left(\phi_{d} + e_{\phi}/2\right)$$

$$h_{z} = -\sin\left(e_{\phi}/2\right)\sin\left(\phi_{d} + e_{\phi}/2\right)$$

כדי לבקר את דרגות (PID נזכיר כי את $\left(\mu_x,\mu_y,\mu_z\right)$ אנו מתכננים (לדוגמא ע"י בקר את דרגות $\left(\mu_x,\mu_y,\mu_z\right)$ החופש הקוויות).

. מהווה את הצימוד בין שתי תתי המערכות $h\left(\phi_d, \theta_d, \psi_d, e_\phi, e_\theta, e_\psi\right) \in R^3$ הביטוי

וכן חישוב $\cos(\cdot)$ ו- $\sin(\cdot)$ ו- $\cos(\cdot)$ וכן חישוב הוא כולל חיבור ומכפלות של פונקציות טריגונומטריות כגון שלו בזמן אמת יכול להיות טובעני במשאבי חישוב).

ע"י הגדרת ווקטור שגיאות מקום ומהירות $R^6 = \left(\xi - \xi_d, v - v_d \right)^T \in R^6$ עבור הקואורדינאטות הקוויות, ניתן לכתוב את המודל הבא,

$$\dot{\chi} = \underbrace{A_1 \chi + B_1 \left(\mu - \ddot{\xi}_d\right)}_{f\left(\chi, \mu, \ddot{\xi}_d\right)} + \underbrace{\frac{1}{m} u H\left(\eta_d, e_\eta\right)}_{\Delta\left(u, \eta_d, e_n\right)}$$

$$\dot{e} = A_2 e + B_2 \left(\tilde{\tau} - \ddot{\eta}_d\right)$$

$$(8.22)$$

,כאשר

$$H(\eta_d, e_\eta) = (0, 0, 0, h_x, h_y, h_z)^T$$

ורמטריצות, $B_2 \in R^{6 imes 3}$ ו- $A_2 \in R^{6 imes 6}$, $B_1 \in R^{6 imes 3}$, $A_1 \in R^{6 imes 6}$ נתונות ע"י

למעשה בעיית הבקרה מנוסחת עכשיו כבעיית בקרה של שתי מערכות ליניאריות המצומדות $\Deltaig(u,\eta_d,e_\etaig)$,(בניהן ע"י הביטוי הלא ליניארי

עבור שלושת המשוואות הראשונות, ניתן להשתמש בגישה של ליניאריזצית משוב כדי לקזז את השפעת הביטוי הלא ליניארי (מה שכמובן יהיה טובעני בחישובים), או להשתמש בתיאוריה הבאה המראה כי החוג הסגור יהיה יציב גם ללא קיזוז מלא.

בגישה שאינה כוללת קיזוז מלא, שתי תתי המערכות (תנועה קווית ותנועה זוויתית) בגישה שאינה כוללת קיזוז מלא, שתי תתי המערכות ותנועה קווית ותנועה זוויתית) באופן בלתי תלוי ע"י אותות הבקרה, $\mu=lphaig(\chi,\ddot{\xi}_dig)$, באופן בלתי תלוי ע"י אותות הבקרה

. $\chi ext{-subsystem}$ כאל הפרעה הפועלת על $\Deltaig(u,\eta_d,e_\etaig)$ כאל הצימוד

כדי לאפשר יציבות אסימפטוטית, נרצה שהפרעה זו תדעך לאפס במצב המתמיד.

בקר כזה יהיה יותר פשוט למימוש בהשוואה לבקר המבצע קיזוז מלא של איבר הצימוד, אך הוכחת היציבות שלו יותר מורכבת.

נתייחס כאן לגישה היותר קלה למימוש (אך כאמור, יותר מורכבת לניתוח)

יש לתכנן את אותות הבקרה $\mu=lphaig(\chi,\ddot{\xi}_dig)$ ו- $\mu=lphaig(\chi,\ddot{\xi}_dig)$ יתכנסו יש לתכנן את אותות הבקרה לאפס באופן אסימפטוטי.

ניתוח היציבות יתבסס על התיאוריה הבאה,

Theorem 1 (Sontag (1988))

אם קיים אות משוב $\mu=lpha\left(\chi,\ddot{\xi}_d
ight)$ כך ש- $\chi=0$ היא נקודת שיווי משקל יציבה אסימפטוטית של המערכת

$$\dot{\chi} = f\left(\chi, \alpha\left(\chi, \ddot{\xi}_d\right), \ddot{\xi}_d\right)$$

e אז כל משוב $ilde{ au}=eta(e,\ddot{\eta}_d)$ במערכת עם קיזוז חלקי) המביא לכך שבתת המערכת של, ציבה אסימפטוטית, משיג גם יציבות אסימפטוטית של, e=0 יציבה אסימפטוטית, משיג גם יציבות אסימפטוטית

$$(\chi,e) = (0,0)$$

מעבר לכך, אם שתי תתי המערכות יציבות אסימפטוטית באופן גלובלי

Globally Asymptotically Stable (GAS)

אז, כאשר ∞ כל פתרון $(\chi(t),e(t))$ (של המערכת המלאה) או מתכנס אסימפטוטית ל $t o\infty$ אז, כאשר $t o\infty$ או שהוא בלתי חסום ((unbounded)).

מתוך המשפט ניתן ללמוד כי היציבות של המערכת המלאה (עם הצימוד) תובטח אם נבחר $\left(\chi(t),e(t)
ight)$ עבורם נוכל להראות שהמסלולים $\mu=lpha\left(\chi,\ddot{\xi}_d
ight), ilde{ au}=eta(e,\ddot{\eta}_d)$ אותות בקרה חסומים.

מכיוון שתתי המערכות של χ ו- e הן ליניאריות (ללא איבר הצימוד) ניתן להשתמש מכיוון שתתי המערכות של PD ו- PD . נגדיר את אותות הבקרה (למעשה בקר PD

$$\mu = -K_{\chi} \chi + \ddot{\xi}_d, \quad K_{\chi} \in R^{3 \times 6}$$

$$\tilde{\tau} = -K_e e + \ddot{\eta}_d, \quad K_e \in R^{3 \times 6}$$
(8.24)

כך שהמטריצות $A_\chi=A_{\rm l}-B_{\rm l}K_\chi$ ו- $A_e=A_{\rm l}-B_{\rm l}K_e$ הן מטריצות יציבות. מתוך הצבה של אותות בקרה אלה יתקבל החוג הסגור,

$$\dot{\chi} = A_{\chi} \chi + \Delta \left(\chi, e_{\eta} \right)$$

$$\dot{e} = A_{e} e$$
(8.25)

למרות העובדה שהמטריצות A_e ו- A_e יציבות עדיין לא ניתן לקבוע יציבות של החוג הסגור $\Delta(\chi,e_\eta)$, ולכן יש להיעזר במשפט הבא,

Theorem 2

נניח אות המשוב $\tilde{\tau}=eta(e,\ddot{\eta}_d)$ במערכת ללא קיזוז מלא, היא פונקציה מסוג $ilde{ au}=eta(e,\ddot{\eta}_d)$ כך שנקודת שיווי המשקל e=0 יציבה אסימפטוטית גלובלית.

נניח כי קיים קבוע חיובי c_1 ופונקציה $\gamma(\cdot)$ מסוג c_1 מסוג c_1 גזירה ב- e=0 כך שמתקיים

$$\|\chi\| \ge c_1 \Rightarrow \|\Delta(\chi, e_\eta)\| \le \gamma(\|e_\eta\|)\|\chi\|$$
 (8.26)

אם קיימת פונקציה $V(\chi)$ מוגדרת חיובית למחצה וגם לא חסומה באופן היקפי positive semi-definite radially unbounded function

וקבועים חיוביים c_3 ו- c_2 כך שעבור c_2 מתקיים

. . . המשך המשפט בשקף הבא

$$\frac{\partial V}{\partial \chi} f\left(\chi, \alpha\left(\chi, \ddot{\xi}_{d}\right) \ddot{\xi}_{d}\right) \leq 0$$

$$\left\|\frac{\partial V}{\partial \chi}\right\| \|\chi\| \leq c_{3} V\left(\chi\right)$$
(8.27)

. אז אות המשוב $\left(\chi(t),e(t)
ight)$ מבטיח שכל המסלולים $ilde{ au}=eta(e,\ddot{\eta}_d)$ חסומים

בנוסף, אם $\dot{\chi}=f\left(\chi,lpha\left(\chi,\ddot{\xi}_d\right),\ddot{\xi}_d
ight)$ יציבה אסימפטוטית גלובלית אז גם נקודת שיווי בנוסף, אם $\dot{\chi}=f\left(\chi,lpha\left(\chi,\ddot{\xi}_d\right),\ddot{\xi}_d
ight)$ (של המערכת ללא קיזוז) יציבה אסימפטוטית גלובלית.

החוג הסגור נראה כך,

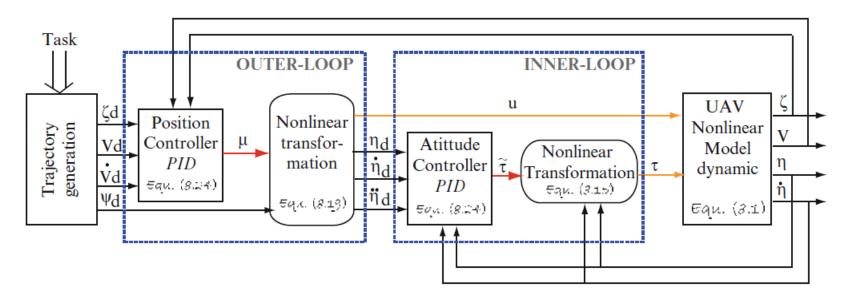

Fig. 8.3 Structure of the inner–outer loop-based controller

.(Theorem 2) היציבות שלו מתבססת על המשפט האחרון

וגם (ללא איבר הצימוד) וגם תת המערכת של $\mathcal{A}_e$ ו- $\mathcal{A}_e$ ו- $\mathcal{A}_e$ הן יציבות, אז גם תת המערכת של $\mathcal{A}_e$ יציבות באופן אקספוננציאלי (תכונות יותר חזקות מאשר יציבות אסימפטוטית).

מתוך היציבות האקספוננציאלית של תת המערכת χ ניתן להסיק כי קיימת פונקציה מוגדרת, חיובית ולא חסומה באופן היקפי $V\left(\chi
ight)$ וכן קבועים חיוביים c_2 ו- c_3 כך ש

$$\|\chi\| \ge c_2 : \frac{\partial V}{\partial \chi} A_{\chi} \chi \le 0 \qquad \qquad \left\| \frac{\partial V}{\partial \chi} \right\| \|\chi\| \le c_3 V(\chi)$$

מה שעונה על התנאי (8.27) במשפט.

. (8.26) מקיים את $\Delta\left(\chi,e_{\eta}
ight)$ מקיים את נשאר להראות שאיבר הצימוד

הנורמה של איבר הצימוד נתונה ע"י,

$$\|\Delta(\chi, e_{\eta})\| = \frac{1}{m} |u(\chi)| \|H(\chi, e_{\eta})\| = \frac{1}{m} |u(\chi)| \sqrt{h_{\chi}^{2} + h_{y}^{2} + h_{z}^{2}}$$
(8.28)

כאשר,

$$|u(\chi)| = m \|\mu(\chi) + ge_3^i\| = m\sqrt{\mu_x^2 + \mu_y^2 + (\mu_z + g)^2}$$

וההוכחה המלאה מתבססת על שני משפטי העזר הבאים,

Lemma 8.1. Assume that the desired trajectories $\xi_d(t)$ and their time-derivatives are bounded and denote $L_d = \|\ddot{\xi}_d\|_{\infty}$. Then, there exist positive constants r and k_1 such that the collective thrust feedback $u(\chi)$ satisfies the following properties:

$$|u(\chi)| \le \begin{cases} k_1 \|\chi\|, & \text{for } \|\chi\| \ge r \\ k_1 r, & \text{for } \|\chi\| < r \end{cases}$$
 (8.29)

Lemma 8.2. There exists a positive constant k_2 such that the coupling term $H(\chi, e_{\eta})$ satisfies the following inequality:

$$||H(\chi, e_{\eta})|| \le k_2 ||e_{\eta}|| \tag{8.30}$$

מתוך משפטי העזר ניתן ללמוד כי עבור $\|\chi\| \geq r$ מתקיים,

$$||uH(\cdot)|| \le k_1 ||\chi|| k_2 ||e_{\eta}|| = k ||e_{\eta}|| ||\chi||$$

. כאשר $k=k_1k_2$ הינו קבוע חיובי

לבסוף, ניתן לקבל

$$\|\Delta\| = \frac{1}{m} \|uH\| \le \gamma (\|e_{\eta}\|) \|\chi\|, \quad \text{for } \|\chi\| \ge r$$

.
$$e_{\eta}=0$$
 - גזירה ב $class-k$ גזירה פונקציה מסוג $\gamma\left(\cdot\right)=rac{k}{m}\left\|e_{\eta}\right\|$ כאשר

כל התנאים של Theorem~2 מתקיימים לכן היציבות האסימפטוטית של נקודת שיווי המשקל ($(\chi,e)=(0,0)$) במערכת עם הצימוד מובטחת.

,לסיכום, אותות הבקרה $\left(u, au_{\phi}, au_{ heta}, au_{arphi}
ight)$ שיש להפעיל ברחפן הם

$$u = m \left\| \mu(\chi, \ddot{\xi}_d) + g e_3^i \right\| = m \left\| -K_{\chi} \chi + \ddot{\xi}_d + g e_3^i \right\|$$

$$\tau = J \Psi(\eta) \tilde{\tau} + \Psi^{-1} C(\eta, \dot{\eta}) \dot{\eta} = J \Psi(\eta) \left(-K_e e + \ddot{\eta}_d \right) + \Psi^{-1} C(\eta, \dot{\eta}) \dot{\eta}$$

(H. K. Khalil, Nonlinear systems, Prentice-Hall מתוך הספר)

Comparison Functions

- A scalar continuous function $\alpha(r)$, defined for $r \in [0,a)$ is said to belong to class $\mathcal K$ if it is strictly increasing and $\alpha(0)=0$. It is said to belong to class $\mathcal K_\infty$ if it defined for all $r\geq 0$ and $\alpha(r)\to\infty$ as $r\to\infty$
- A scalar continuous function $\beta(r,s)$, defined for $r \in [0,a)$ and $s \in [0,\infty)$ is said to belong to class $\mathcal{KL}$ if, for each fixed s, the mapping $\beta(r,s)$ belongs to class $\mathcal{K}$ with respect to r and, for each fixed r, the mapping $\beta(r,s)$ is decreasing with respect to s and $\beta(r,s) \to 0$ as $s \to \infty$